

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Andreæ Vallensis Vvlgo Del Vavlx Andanensis, I. V. D. Et
In Alma Academia Lovaniensi SS. Canonum Professoris
Ordinarii, Paratitla Ivris Canonici Sive Decretalivm D.
Gregorii Papæ IX. Svmmaria Ac ...**

Delvaux, André

Coloniæ Agrippinæ, 1686

4. Quo tempore bona fides requiratur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62177](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62177)

sententia definitiva opus sit : quia huiusmodi præscriptio in favorem præscribentis introducitur sit, l. Si post acceptum D. De rei vindicac. l. 2. §. 1. D. De usucap. pro emptore: latius Gaill. d. loco n. 31.

Illud quoq; hic specialiter statutum est, ut anterioris iusti possessionis possessio cum sequentis possessoris possessione continuetur, & in triennium decennium, vicennium, tricennium connumeretur, l. nona circa finem Cod. De usucap. transformanda.

§. III.

De bona fide.

1. Bona fides quid sit ?
 2. Iuris error ad bonam fidem non sufficit.
 3. Nisi sit ius dubium.
 4. De dubitante, an & quatenus sit bona fides.
 5. De possessore iustum & coloratum titulum habente.
- Secundò requiritur bona fides, Mala fidei. Possessor de R. l. in 6. c. fin. h. t. id est credulitas qua quis prudenter credit & sibi persuadet rem esse suam aut saltem ignorat esse alienam : ut si putet eum, à quo accepit, fuisse dominum cum non esset, aut saltem ius transferendi habuisse l. Bona fidei D. de verb. significat. nam malæ fidei possessor non præscribit, d. c. Mala fidei & d. c. fin. l. Si aliena D. eod.

2. Dixi, prudenter ; quia si ex ignorantia errata vel inordinata cupiditate procedat persuasio illa, non erit bona fides. Et hinc iuris clari error, veluti si quis rem contractu usurario, quem putabat esse iustum, sibi comparaverit, aut vellet vel equum à Religioso accepit, nesciens Religiosum donare non posse tamquam improbabili, possessoribus ad bonam fidem non sufficit, l. Iuris & l. Error D. De iur. & facti ignorantia, d. l. Nunquam in prin. licet talis ignorantia seu error inculpatus sufficiat ad præscribendos fructus, ex ipsa percipere, Covar. 3. Var. resol. c. 3. n. 8. Navar. lib. 1. Consil. 61. De officio Iudicis, l. Sed etsi §. scire D. De petit. heredit. quia error circa fructus videtur esse error facti: existimat enim possessor, sed illos percipere ex re sua. Iam autem ignorantia facti ad præscriptionem prodest, d. l. Iuris & d. l. Error.

3. Dixi, iuris clari ignorantiam non prodesse ; quia aliud dicendum de ignorantia iuris valde dubii, vel etiam verè dubii, Navar. d. loco quia quando ius est verè dubium, id de quo utrimque multorum sunt sententiæ, licet in praxi utramlibet sequi sententiam, pertinet ac si clarum ius esset, Lessius 2. De lastit. cap. 6. Dissputat. 5. n. 16.

4. Quòd si verò dubitet quis, an res sit sua, non erit bonæ fidei. ad inchoandam possessionem, quam diu manet dubitatio, Covar. ad Reg. Possessor. 2. p. §. 7. n. 3. & seq. quia ut quis rem, quam antea non habebat, sibi vindicare & usurpare incipiat, requiritur, ut determinatè iudicet eam vel nullius esse, & ita fieri suam per occupationem, vel certè esse suam, licet id antea non adverterit. Censetur tamen talis habere bonam fidem, sufficientem ad continuandam possessionem, bona fide occupam. Probatur ex can. Si virgo xxxiv. q. 1. ubi dicitur, in iure prædiorum sam diu quemque possessorem bona fidei dici, quamdiu se possidere ignorat alienum : & ex d. l. fin. h. t. ubi dicitur, oportere, ut qui præscribit, in nulla temporis parte rei habeat conscientiam aliena. Et enim dubius non est sibi conscius rei alienæ & ignorat se possidere alienum ; atque in dubio melior est conditio possidentis, quam non possidentis. Videatur Covar. d. loc. §. 7. Lessius d. cap. 6. Dubitat. 3. & 4. ubi tradit, quod dubitans, num res sit sua & simul dubitans, an liceat eam sibi retinere, & tamen retinens rem, mala fide continet possessionem, nec ei currit præscriptio, l. Si fur. D. De usucap.

5. In possessore autem, titulum iustum & coloratum habente, videtur in dubio rectius præsumi bona fides, arg. l. Verius D. De probat. nisi forte à rei domino, ne emeret, admonitus, emerit nihilominus, l. Si fundum Cod. de rei vindicac. vel alias contra legum interdicta mercatus fuerit.

§. IV.

Quo tempore bona fides requiratur.

1. Mala fides superveniens iure civili non interruptit usucapionem.
2. Hæres proinde mala fidei succedens defuncto reus præscribit eo iure.

80

3. Simd

3. *Singularis successor quando accessionis iure utatur.*
4. *Iure Pontificio bona fides omni tempore adesse debet.*
5. *Bona fides à quo tempore adesse debeat in contractibus.*
6. *Mala fides post completam usucapionem superveniens, non nocet.*
7. *Per usucapionem acquiritur dominium etiam directum.*
8. *Ratio introducenda usucapionis.*
9. *Removetur opposita.*

R equiritur autem de iure civili tantum ab initio bona fides: nam eo iure mala fides superveniens non interrumpit prescriptionem.

1. Quia illa est facti, usucapio verò seu prescriptio (nam hæc duo hodie confunduntur) iam inchoata est iuris: quæ autem sunt facti, non debent tollere ea, quæ sunt iuris, *l. Si unus § pactus ne peteres D. de pactis.*

2. Et ideo iure civili si defunctus possederit bona fide rem aliquam aliquo tempore, poterit eius successor universalis, v. g. hæres aut bonorum possessor aut fidei commissarius, licet malæ fidei fuerit, usucapere, utendo accessione illius temporis, quo defunctus possedit, & cepit usucapere: quia sufficit defunctum ab initio fuisse bonæ fidei possessorem, cum eius personam representet, sitque successor universalis, *l. Hæres 22. D. de usucap. & eiusdem cum illo iuris. l. Hæredem 59. D. de reg. juris;* habeaturque pro eadem persona *l. Hæres* Hinc etiam è diverso, si defunctus fuerit malæ fidei possessor, hæres eius quantum vis bonæ fidei, nullo tempore poterit prescribere, licet non utatur accessione temporis, quo defunctus possedit: quia representat personam defuncti, in illiusque omne ius succedit; & vitia refert, nec malam fidem sua ignorantia excludit. *Cum hæres 11. D. de diversis & temporal. prescrip.*

In singularibus autem successoribus quovis titulo, seu luerativo sive oneroso, non aliter tempora coniunguntur, quam si uterque tam auctor quam successor, bonæ fidei initium habuerit. Ideoque si venditor fuerit bonæ fidei possessor; emptor verò mala fide coeperit possidere rem, non poterit uti accessione temporis, quo venditor possedit, neque etiam absque accessione per se ullo tempore usuca-

pere. *l. 2. si eam rem D. Pro emptore.* Et contra, si venditor mala fide coeperit possidere, emptor verò bona fide, poterit hic quidem per se tempore legitimo usucapere, quia in successorem singularem vitia actoris non transeunt nec impediunt usucapionem, *6. Cura inf. De iure pignorat. uo tam è poterit uti auctoris sui accessione.*

4. At verò iure Pontificio malæ fidei possessor nullo tempore, quantum vis longo, prescribit, & mala fides superveniens interrumpit prescriptionem, *6. fin. h. t.* quia qui scit rem esse alienam ante completam usucapionem, & tamen retinet tamquam suam, peccat mortaliter *d. e. fin. can. Si quid manifesti xxxiv. q. 5.*

Nec obstat ratio juris civilis, quia illa ex juris quadam subtilitate nata est, quæ anime periculo non est præferenda, Et ideo etiam in foro sæculari seu laico jus Canonicum servandum est: quia regula est, quod, quando jus civile pugnat cum Canonico, & agit de peccato vitando, sequendum sit Canonicum, etiam in foro civili, *e. nolit 13. sup. de iudicio.*

5. Observanda veto hic est differentia inter emptionem & alios contractus: nam in aliis contractibus sufficit adesse bonam fidem à tempore traditionis, licet ea non adfuerit à tempore contractus, *l. Si aliena 10. l. Si in qui 15. l. Iusto 44. D. de usucap.* In emptione verò adesse bona fides debet non solum tempore traditionis, sed & tempore ipsius contractus. Ratio diverfitatis est, quia improbè facit, qui, dato pretio, rem alienam inuito domino transferri in se studet per venditoris fraudem: nec potest in mala fide non esse, qui rem ab eo nundatur, quem scit non esse dominum, nec jus alienandi habere, *l. Si in emptione 34. §. item D. de contrah. empt. l. Alienum 6. l. Eos 14. C. l. Si servum 16. Cod. de furtis.* At verò si v. g. mihi stipulet ab aliquo rem alienam sciens, sufficit ad prescriptionem, quod existimem ejus esse, tempore traditionis, qui possum meritò existimare, illum sibi eam rem comparasse, ad satis faciendum promissioni suæ. Quamquam si quis, iustissimo errore ductus, putet se emisse rem quam non emit ut quia per suam ei sit à servo vel procuratore suo esse emptam, possit non obstante errore, rem talem prescribere *l. 2. §. si à pupillo, cum seq. D. Pro emptore.*

6. Sed quid si, prescriptione legitime comple-

superveniât deinde scientia rei alienæ? Potest qui præscripsit, non obstante tali scientia re præscriptam retinere, tamquam jam non amplius alienam, sed suam: quia per præscriptionem auctoritate legis acquiritur dominium illius,

7. Non tantum utile, sed etiam directum, sive sit res mobilis, sive immobilis, ut patet ex l. 3. *D. De usucap.* Ubi usucapio dicitur esse adjectio sive acquisitio domini, sine distinctione utilis vel directi. Similiter Canones indistinctè loquuntur de dominio, dum agunt de usucapione seu præscriptione: & in *can. Clerici xxvi. qu. 3.* dominium, per præscriptionem aequisitam, vocatur proprietas. Idque obtinet, sive dominus fuerit negligens, sive non:

8. Quia leges introduxerunt præscriptionem non tam ob negligentiam dominorum quam ob bonum publicum, ne diu & ferè tempore incerta essent rerum domania, l. 1. *D. De usucap.* Utque litium aliquando esset finis, *fin. D. Pro suo*: & longi temporis error ac confusio evitaretur, *c. Vigilanti 5. b. 2.*

6. Ideoque non obstat, quod dicitur, neminem privandum esse re sua sine culpa: quia id non obtinet, quando ut privetur, exigit ratio boni communis seu publici.

Hinc etiam non obstat Reg. qua dicitur, id quod nostrum est, sine facto nostro ad alium transferri non debere, l. *Id quod nostrum D. De reg. juris*: quia id fieri potest postulante bono publico: & diuturnum domini silentium est veluti factum ejus, alienantis rem suam l. *Alienationis 28. D. De verb. signific.* Idque ex dispositione legis quæ propter bonum publicum præmit dominium, tanto tempore tacentem, & in rebus suis requirendis ac recuperandis negligentem, in alienationem earum consentit, Ideoque non potest etiam dici præscribens locu prelati cum alterius, scilicet domini, jactura, *contra l. nam hoc natura D. De condi. indebiti*: Quia is sibi imputare debet, quod intra statutum à lege tempus rem suam inquirere, & à possessore recuperare non studuerit.

Non obstat quoque, quod is, cui res est adjudicata per sententiam Judicis, nitentem & subnixam falsa præsumptione, teneatur ad restitutionem: tum quia Judex per suam sententiam non intendit transferre dominium, sed solum declarare, utrius sit; eum interitum

per legem præscriptionis intendat, ita exigente bono publico, transferre dominium in præscribentem: tum quia præscriptio non nititur falsa præsumptione negligentiae, sed exigentia boni communis.

§ V. De Titulo.

1. *Ad usucapionem necessarius est titulus sive causa possidendi.*
2. 3. *Titulum sufficit esse putativum, non verum.*
4. 5. *In præscriptione longissimi temporis non est necessarius.*

INsuper ad præscriptionem requiritur justus titulus, id est causa habilis ad transferendum dominium vel usucapiendi conditionem. Talis est stipulatio, emptio, donatio, permutatio, testamentum, legatum, & similes, l. *Divina Cod. de præscript. longi temporis.* Nam titulus hujusmodi est causa iusta possessionis, quæ est proxima causa usucapionis seu præscriptionis. Et regula Juris est, absque justo titulo non posse dominium per usucapionem seu præscriptionem acquiri, l. *nullo justo 24. Cod. de rei vindicat.* Hinc commodatarius, depositarius, conductor, colonus, inquilinus, rem commodatam, depositam, conductam præscribere non possunt: quia non sunt illi justii tituli, id est, habiles & sufficientes ad transferendum dominium.

2. Necessè tamen non est, hunc titulum esse verum, sed sufficit esse putativum, seu quod merito & iusto errore putetur esse verus. Hinc etiam nunc pro emptore, nunc pro legato, nunc pro dote, nunc pro suo, & sic de similibus, quamvis verus titulus non adsit, ratione iusti erroris permilla est usucapio: ut v. g. si fundum, quem mihi tradis dicas, te vendidisse patri meo, nec tamen vendideris, l. *Si ancillam D. Pro suo*, vel dixeris mihi rem legatam, cum non esset, l. *fin. D. Pro legato.*

3. An verò de Jure Canonico etiam requiratur titulus, merito dubitari potest, præsertim ob, *c. Ad aures, c. Si diligenti h. tit. c. 1. eod. in 6.* Ubi traditur sufficere bonam fidem, neque esse necessarium titulum, nisi præsumptio vel jus commune sit contra præscribentem.

4. Cæterum hoc intelligendū videtur potius de præscriptione longioris temporis, quàm ordinarii.